

Nr 43.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag för budgetåret 1951/52 till riksförsäkringsanstalten; given Stockholms slott den 19 januari 1951.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Den inledda översynen av riksförsäkringsanstaltens organisation (jfr prop. nr 1950:169) har fortsatt. Som resultat av förenklingar inom andra skaderegleringsbyrån och administrativa byrån kan viss personal indragas. Å andra sidan förutsättes, att vissa befattningar utbytas mot högre tjänster. Omorganisationen i denna del beräknas medföra en besparing av ca 56 000 kronor.

I propositionen äskas medel för budgetåret 1951/52 under riksförsäkringsanstaltens avlönings- och omkostnadsanslag. Medelsbehovet under avlöningsanslaget minskar avsevärt, framför allt beroende på dels den här föreslagna omorganisationen och dels de fortsatta verkningarna av de av 1950 års riksdag beslutade omläggningarna inom anstalten. Sedan hänsyn tagits till behovet av medel för automatiska löneuppflyttningar, kan anslaget nedräknas med 316 000 kronor.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 19 januari 1951.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, ANDERSSON, LINGMAN.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och civildepartementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, *fråga om vissa anslag till riksförsäkringsanstalten för budgetåret 1951/52* samt anför.

I skrivelse den 9 december 1950 anmälde riksförsäkringsanstalten, att den år 1949 inledda översynen av anstaltens organisation (jfr prop. 1950: 169) fortsatt, samt avgav förslag till förenkling och rationalisering av arbetet på vissa byråer. Då remissförfarandet vid tiden för statsverkspropositionens avlatande ännu icke avslutats, upptogos anstaltens avlönings- och omkostnadsanslag i statsverkspropositionen med endast preliminärt beräknade belopp, nämligen avlöningsanslaget med 4 985 000 kronor och omkostnadsanslaget med 433 000 kronor (V ht., p. 72 och 73).

Sedan remissförfarandet numera slutförts, torde jag få till fortsatt behandling upptaga hithörande spörsmål.

1:o) Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar.

	Anslag	Nettoutgift
1949/50	5 355 000	5 135 541
1950/51 (statsliggaren s. 342)	5 291 000	
1951/52 (förslag)	4 975 000	

Riksförsäkringsanstalten har (skr. 9/12 1950) avgivit förslag till beräkning av medelsbehovet för nästa budgetår under förevarande anslag.

Inledningsvis torde jag i följande sammanställning få lämna en översikt över utvecklingen av riksförsäkringsanstaltens arbetsbörda under de senaste åren.

	1946	1947	1948	1949	1950
I riksförsäkringsanstaltens arbetsgivarförteckningar					
uppförda arbetsgivare ..	735 000	716 000	714 000	713 000	—
Anmälningar om olycksfall	172 128	174 330	166 002	170 566	174 614
Anmälningar om yrkessjukdom	2 830	2 586	2 383	2 473	2 321
Militärsättningsärenden .	3 165	2 924	2 329	2 543	3 099

Riksförsäkringsanstalten har i sin anslagsskrivelse räknat med att arbetsbördan under budgetåret 1951/52 kommer att bli i stort sett densamma som f. n.

Yrkanden.

Riksförsäkringsanstalten har föreslagit vissa omläggningar inom andra skaderegleringsbyrån och administrativa byrån, vilka medgiva en ytterligare minskning av anstaltens personal. Å andra sidan förutsätter omorganisatio- nen, att vissa befattningar utbytas mot högre tjänster. Enligt anstaltens mening är det av synnerlig vikt att dessa tjänster inrättas samtidigt som personalminskningarna genomförs. Omläggningarna skola ske per den 1 juli 1951. Ett särskilt belopp torde emellertid bli erforderligt för övergångsan- ordningar.

Med utgångspunkt från omorganisationsförslaget har anstalten föreslagit, att anslaget nedräknas med 306 000 kronor enligt följande uppställning.

	Ökning	Minskning
1. Personalförändringar.		
Andra skaderegleringsbyrån		37 152
Administrativa byrån:		
Administrativa avdelningen	3 696	
Rättsavdelningen	2 016	
Byrån i övrigt		16 938
Tredje skaderegleringsbyrån:		
1 förste byråsekreterare i Ca 27 i st. f. vikariatslöneförord- nande i 27 lönegraden	—	—
2. Minskning av belopp för övergångsanordningar		30 000
3. Kostnadsminskning genom tidigare beslutad omorganisa- tion		206 292
4. Justering av ordinarieposten		60 000
5. Löneklassuppflyttningar och reglerad befordringsgång ...	40 000	
6. Avrundning		1 330
	<u>45 712</u>	<u>351 712</u>
		— 306 000

I den fr. o. m. den 1 januari 1951 gällande personalförteckningen ha upp- tagits 188 kontorsbiträden i Ca 8, varav 171 å ordinarie stat och 17 å över- gångsstat. Behovet för nästa budgetår av ordinarie kontorsbiträdestjänster beräknas oförändrat.

Motivering.

1. Personalförändringar.

Andra skaderegleringsbyrån.

Före den 1 januari 1951 bestod andra skaderegleringsbyrån av två avdel- ningar, nämligen livränteavdelningen och avdelningen för statens arbetare. Den senare avdelningen skall enligt statsmakernas år 1950 fattade beslut ingå

i fjärde skaderegleringsbyrån. Av andra skaderegleringsbyrån återstår således endast livränteavdelningen, som nu gjorts till föremål för översyn.

Den föreslagna omläggningen syftar till ett snabbare och överhuvud mera rationellt handläggningssätt än det nu tillämpade samt innebär i huvudsak att åtskilliga arbetsdetaljer som anses umbärliga slopas, att arbetsuppgifter, vilka f. n. äro splittrade på olika befattningshavare, i möjligaste mån koncentreras på ett mindre antal tjänstemän samt att det arbete, som utföres av biträdespersonal å byrån, överflyttas till det nuvarande skaderegistret och den expedition, som enligt 1950 års beslut skall vara inrättad för första och fjärde skaderegleringsbyråerna. För undvikande av dröjsmål med ärendenas prövning förutsattes bl. a., att vissa befattningshavare utrustas med mera vidsträckt beslutanderätt än som nu tillkommer motsvarande tjänstemän samt att arbetsbördan lättas för de beslutande befattningshavarna. Som en följd härav böra några högre befattningar inrättas i utbyte mot ett motsvarande antal befattningar i lägre löneställning. Omorganisationen möjliggör dock en minskning av personalen med åtta heltidsanställda och en halvtidsanställd befattningshavare.

Å byrån finnas nu — förutom byråchefen — bl. a. en förste byråsekreterare i Ca 29 och två förste byråsekreterare i Ca 27. Förste byråsekreteraren i Ca 29 åligger framför allt att handlägga och i regel självständigt avgöra nya invalidlivränteärenden och ärenden rörande dödsfallsersättning. Hans arbetsbörda är f. n. alltför stor; antalet invalidlivränteärenden, som dagligen handläggas av honom, uppskattas till ca 30. Om en snabbare prövning av ärendena skall erhållas, är det därför nödvändigt att överföra en del av hans arbete å annan befattningshavare. De båda förste byråsekreterarna i Ca 27 fördela sinsemellan ärenden rörande revision av livräntor. De äga beslutanderätt endast där livräntan befinnes böra utgå efter oförändrad invaliditetssats; i motsatt fall har ärendet brukat överlämnas till en högre befattningshavare, som beslutat i ärendet. Varje revisionsärende skall i fortsättningen — på sätt nu i regel är fallet med nya invalidlivränteärenden — regelmässigt prövas av endast en befattningshavare; endast i särskilt tveksamma fall bör föredragning för högre befattningshavare förekomma. Utredning och föredragning för byråchefen av försäkringsrådsremisser, som beröra byrån, skall handhavas av den tjänsteman, som handlagt det överklagade beslutet, i stället för, som nu är fallet, av en särskild byråsekreterare. Då sålunda de befattningshavare, som handlägga nya invalidlivränteärenden och ärenden angående livränterevision, skola vara utrustade med en vidsträckt beslutanderätt och med hänsyn till ärendenas kvalificerade beskaffenhet, måste på dessa befattningshavares kunskaper, skicklighet och omdöme ställas höga krav. En däremot svarande lönegradsplacering är nödvändig för att säkerställa en tillfredsställande rekrytering. Anstalten föreslår, att för handläggning av företrädesvis nya livränteärenden avses en byrådirektör i Ca 31, för handläggning i viss omfattning av ärenden av nyssnämnda slag samt i övrigt väsentligen av revisionsärenden en förste byråsekreterare i Ca 29 samt

för handläggning av revisionsärenden två förste byråsekreterare i Ca 29 och en förste byråsekreterare i Ca 27. Förslaget innebär i denna del en ökning med 1 byrådirektör och 2 förste byråsekreterare i Ca 29 samt en minskning med 1 förste byråsekreterare i Ca 27. Vidare skola två av byråns sex amanuenser (byråsekreterare) i reglerad befordringgång indragas.

En kontorsskrivare i Ce 19 och ett kontorsbiträde i reglerad befordringgång böra utbytas mot en förste kontorsskrivare i Ca 21 resp. en kontorist i Ca 13; en heltids- och en halvtidsanställd kontorsskrivare i Ce 19 samt sju biträden i reglerad befordringgång kunna indragas.

Administrativa avdelningen.

F. n. finnas å avdelningen bl. a. 1 förste byråsekreterare i Ca 29 och 2 byråsekreterare i 24 lönegraden, varav en ordinarie och en i den reglerade befordringsgången för amanuenser. Byråchefen har tidigare biträts av förste byråsekreteraren och av ombudsmannen. Dessa båda tjänstemän måste emellertid numera nära nog helt tagas i anspråk för organisationsfrågor inom anstalten resp. rättsärenden. I intet annat större ämbetsverk lär chefen för motsvarande byrå sakna biträde av en förste byråsekreterare för handläggning av allmänna administrativa ärenden. Ytterligare en förste byråsekreterarbefattning i Ca 29 bör därför inrättas; i gengäld kan byråsekreterartjänsten i reglerad befordringgång indragas.

Med hänsyn till kassagöromålens omfattning — de kontanta utbetalningarna under år 1949 uppgingo till ca 5,6 milj. kronor och det under sistförflutna budgetår bokförda beloppet till ca 21 milj. kronor — samt det ekonomiska ansvar som åvilar kassören bör kassörstjänsten uppflyttas från Ca 18 till Ca 19.

Det kanslibiträde i Ce 11, som tjänstgör närmast under kassören, bör med hänsyn till arten av hennes göromål samt den omständigheten att hon måste vara kompetent att vid behov uppehålla kassörsbefattningen utbytas mot en kontorist i Ca 13.

Rättsavdelningen.

Å rättsavdelningen tjänstgöra f. n. 1 förste byråsekreterare i Ca 29, som är riksförsäkringsanstaltens ombudsman och avdelningens chef, 3 biträdande jurister i den reglerade befordringsgången för amanuenser, av vilka två nått slutlönegraden i befordringsgången (byråsekreterare i Ce 24) samt 1 förste kontorsskrivare i Ca 21.

Antalet rättsärenden har alltsedan avdelningens tillkomst ständigt stigit, bortsett från en tillfällig nedgång under krigsåren till följd av den minskade motorfordonstrafiken. Genom avdelningens verksamhet ha betydande belopp influtit, under tiden den 1 januari—den 31 oktober 1950 ca 861 000 kronor.

Med hänsyn till den självständiga ställning, som ombudsmannen intager, måste hans nuvarande löneställning anses alltför låg. Befattningen bör utbytas mot en befattning som byrådirektör och ombudsman i Ca 31. Vidare böra byråsekreterartjänsterna med hänsyn till de kvalificerade göromålen —

byråsekreterarna handlägga självständigt större delen av på dem ankommande ärenden och ha att föra anstaltens talan i rätten — utbytas mot förste byråsekreterartjänster. För den befattningshavare, som skall vara ombudsmannens ställföreträdare, föreslås en placering i Ca 29; den andra tjänsten bör utbytas mot en befattning i Ca 27.

Genom att borttaga arbetsuppgifter av mera rutinmässig beskaffenhet från juristernas arbetsområde, kan den tredje befattningen som biträdande jurist utbytas mot en befattning som kontorsskrivare i Ce 19.

Administrativa byrån i övrigt.

Materialförvaltarens arbetsuppgifter kunna anses jämförliga med de åligganden, som åvila den i 20 lönegraden placerade materialförvaltaren och övervakmästaren vid riksdagens ekonomibyrå. Befattningen som materialförvaltare bör uppflyttas från Ca 16 till Ca 18.

Tre expeditionsvaktstjänster i Ce 9 böra indragas; därjämte kan ett heltidsanställt kontorsbiträde ersättas med ett halvtidsanställt sådant som följd av bl. a. övergång i viss utsträckning till maskinell och fotografisk kopieframställning. Å andra sidan böra två expeditionsvaktstjänster som föreståndare för centralarkivet resp. huvudförrådet uppflyttas, den förra från Ca 9 till arkivföreståndare i Ca 11 och den senare från Ce 11 till förrådsföreståndare i Ca 13.

Slutligen föreslås, att den kontorsbiträdestjänst (nu i Ca 8), som är avsedd för föreståndarinnan för anstaltens telefonväxel, utbytes mot en kansli-biträdesbefattning i Ca 11.

Tredje skaderegleringsbyrån.

Tredje skaderegleringsbyråns (militärsättningsbyrån) högre personal består, förutom byråchefen, av en vikarie för denne för handläggning av vissa ärenden, 1 förste byråsekreterare i Ca 27 och 1 befattningshavare med förordnande att med vikariatslön bestrida göromål, som ankomma på förste byråsekreterare i 27 lönegraden. Antalet befattningshavare å byrån utgör 45.

Innehavaren av vikariatslöneförordnandet är väsentligen sysselsatt med skaderegleringsarbete. Han äger självständigt besluta i ärenden i den omfattning byråchefen bestämmer samt har att upprätta förslag till utlåtanden i frågor, som beröra byråns arbete. Då förordnandet tillkom den 1 juli 1944 kunde anstalten icke avgöra, huruvida behovet av denna arbetskraft skulle bli bestående. Numera är det emellertid uppenbart, att byråns arbetsbörda kommer att högst betydligt överstiga arbetsbördan före andra världskrigets utbrott. Å tredje skaderegleringsbyrån kommer utom allt tvivel att för framtiden erfordras åtminstone två förste byråsekreterarbefattningar.

2. *Övergångsanordningar.* För övergångsanordningar i anslutning till den av 1950 års riksdag beslutade omorganisationen anvisades ett belopp av 60 000 kronor för innevarande budgetår. Även under nästa budgetår torde övergångsanordningar komma att befinnas erforderliga för 1950 års omläggning. Därtill kommer, att en del av det nu framlagda omorganisationsförslaget icke

torde kunna genomföras helt förrän omkring den 1 oktober 1951. För övergångsarrangor under nästa budgetår bör avses att belopp av 30 000 kronor eller 30 000 kronor mindre än för innevarande budgetår.

3. *Tidigare omorganisation.* Då den av 1950 års riksdag beslutade omorganisationen beräknades genomförd per den 1 januari 1951, torde medelsbehovet för nästa budgetår ytterligare minska med hälften av den för denna omorganisation beräknade besparingen.

4. *Justering av ordinarieposten.* Den faktiska belastningen å ordinarieposten har sedan några år varit lägre än det anvisade beloppet, beroende framför allt därpå, att ordinarie kontorsbiträdespersonal vid avgång regelmässigt ersättes med icke-ordinarie personal.

5. *Löneklassuppflyttningar m. m.* För innevarande budgetår räknades med en kostnadsökning av 80 000 kronor för löneklassuppflyttningar och reglerad befordringgång. Emellertid motverkas kostnadsökningarna av den kostnadsminskning, som uppstår, då avgående personal ersättes av personal i lägre löneläge. För nästa budgetår torde kostnadsökningen kunna uppskattas till 40 000 kronor.

Sammanfattning av de föreslagna personalförändringarna.

De totala personalförändringarna enligt riksförsäkringsanstaltens förslag framgå av följande uppställning.

Befattning	Lönegrad	Ökning	Minskning
Byrådirektör.....	31	1	
Byrådirektör och ombudsman.....	31	1	
Förste byråsekreterare.....	29	3	
» ».....	27	1	
Vikariatslöneförordnande.....	27		1
Amanuenser i reglerad befordringgång (byråsekreterare).....			6
Förste kontorsskrivare.....	21	1	
Kontorsskrivare.....	19		1,5
Kassör.....	19	1	
».....	18		1
Materialförvaltare.....	18	1	
».....	16		1
Kontorister.....	13	2	
Förrådsföreståndare.....	13	1	
Arkivföreståndare.....	11	1	
E. o. tjänsteman.....	11		1
Expeditionsvakter.....	9		4
Biträden i reglerad befordringgång.....			9,5

13	25
----	----

Yttranden.

Statskontoret anser, att lönegradsuppflyttningar, som skulle föregripa den pågående tjänsteförteckningsrevisionen, icke böra komma till stånd. Särskild försiktighet bör iakttagas i fråga om inrättande av nya befattningar i 29 lönegraden innan tjänsteförteckningskommittén närmare undersökt vilka förste byråsekreterarbefattningar inom förvaltningen i allmänhet, som böra hänföras till denna lönegrad. De tre föreslagna förste byråsekreterarbefattningarna å administrativa avdelningen och rättsavdelningen böra f. n. icke placeras högre än i 27 lönegraden. Med hänsyn till tjänsteförteckningsrevisionen böra därjämte kassörs- och materialförvaltarbefattningarna samt expeditionsvaktstjänsterna å huvudförrådet och centralarkivet ävensom föreståndarinnan för telefonväxeln bibehållas i nuvarande löneställning.

Vad särskilt angår andra skaderegleringsbyrån ifrågasattes om tillräckliga skäl föreligga att ersätta två befattningar som byråsekreterare i Ca 24 med en tjänst som byrådirektör i Ca 31 och en förste byråsekreterartjänst i Ca 29 och att därjämte uppflytta en förste byråsekreterartjänst från Ca 27 till Ca 29.

I övrigt har statskontoret icke haft något att erinra mot riksförsäkringsanstaltens förslag, dock att — i likhet med vad som skett vid 1950 års omorganisationsbeslut — fastare anställningsform än extra ordinarie icke bör ifrågakomma för de nya befattningarna å andra skaderegleringsbyrån och administrativa byrån.

Statens lönenämnd understryker, att någon större förändring med avseende å ärendenas handläggning samt ansvarsfördelningen mellan byråchefen och vederbörande underordnade tjänsteman icke torde komma att ske i fråga om nya invalidlivränte- och dödsfallsersättningsärenden. Enligt vad nämnden inhämtat har emellertid i fråga om dessa ärenden under de senare åren skett en allt längre gående delegering av beslutanderätten från byråchefen till den förste byråsekreterare i Ca 29, som nu handhar ärendena, och detta utan att någon förhöjning av löneställningen för sistnämnda tjänst kommit till stånd. Förslaget om inrättande av en byrådirektörstjänst bör ses mot denna bakgrund. På grund av vad sålunda anförts och då en utökning av antalet befattningshavare i 27:e och högre lönegrader synes vara en förutsättning för ernående av avsedd effekt med de föreslagna organisationsförändringarna har nämnden icke funnit anledning till erinran mot anstaltens förslag till lönegradsplacering av den högre personalen på andra skaderegleringsbyrån. Ej heller övriga förslag berörande andra skaderegleringsbyrån ha föranlett erinran från nämndens sida. Med hänsyn till tjänsteförteckningsrevisionen resp. 1947 års biträdesutredning böra dock samtliga nya tjänster uppföras på extra ordinarie stat.

De föreslagna lönegradsuppflyttningarna inom administrativa byrån äro icke direkt sammanhängande med eller förutsättningar för en omläggning i rationaliserings- och besparingssyfte inom byrån. Lönenämnden har därför — även om i och för sig relativt starka skäl tala för ett genomförande av vissa

av de nu avsedda lönegradsuppflyttningarna -- i avvaktan på resultatet av tjänsteförteckningsrevisionen och översynen av biträdespersonalens lönegradsplacering icke ansett sig kunna biträda anstaltens förslag i dessa delar. Nämnden erinrar emellertid, beträffande förslaget om uppflyttning av en byråsekreterartjänst i Ce 24 till förste byråsekreterartjänst i Ca 29 vid administrativa avdelningen, att nämnden i utlåtande över anstaltens petita för innevarande budgetår icke framställde någon erinran mot anstaltens då väckta förslag om tjänstens placering i Ca 27. I avvaktan på tjänsteförteckningsrevisionen är nämnden icke beredd att tillstyrka förmånligare placering.

Vad beträffar anstaltens ombudsman erinrade nämnden i förenämnda utlåtande om att frågan om ombudsmannatjänsternas lönegradsplacering överlämnats till tjänsteförteckningskommittén; nämnden förklarade sig dock icke vilja motsätta sig bifall till en uppflyttning av riksförsäkringsanstaltens ombudsman, därest frågan om denna tjänsts lönegradsplacering ansåges böra upptagas till fristående prövning.

Nämnden vill icke motsätta sig utbyte av ett vikariatslöneförordnande i 27 lönegraden å tredje skaderegleringsbyrån mot en förste byråsekreterartjänst i 27 lönegraden, dock att ifrågavarande tjänst bör upptagas å extra ordinarie stat.

I övrigt böra de föreslagna lönegradsuppflyttningarna prövas av tjänsteförteckningskommittén resp. biträdesutredningen.

En reservant inom lönenämnden (byrådirektören G. A. Englund) anser, att lönevillkoren i avvaktan på resultatet av tjänsteförteckningskommitténs arbete böra förbättras för riksförsäkringsanstaltens ombudsman. Om icke en befattning i 31 lönegraden anses böra ifrågakomma torde detta kunna ske genom meddelande av vikariatslöneförordnande. Vidare tillstyrkes inrättande av en befattning som förste byråsekreterare i Ce 27 å rättsavdelningen samt utbyte av dels en kanslibiträdesbefattning å kassakontoret mot en kontoristbefattning och dels en expeditionsvaktsbefattning mot en arkivföreståndarbefattning i 11 lönegraden. Samtliga befattningar, som avses skola självständigt pröva revisionsärenden, böra placeras i 29 lönegraden.

Departementschefen.

Riksförsäkringsanstalten påbörjade år 1949 en serie undersökningar rörande möjligheterna att rationalisera arbetet inom anstalten och därigenom bl. a. minska personalbehovet. En första etapp av anstaltens omorganisation avverkades, då statsmakterna på anstaltens förslag år 1950 (prop. nr 169; rd. skr. nr 205) beslöt vissa omläggningar inom de delar av anstalten, vilka sysslade med försäkringsplikt, premiedebitering och det skaderegleringsarbete, som avser sjukpenning och läkarvårdersättning enligt olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringslagarna. Härvid indrogs byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden och i stället uppsattes en ny byrå, fjärde skaderegleringsbyrån, till vilken bl. a. andra skaderegleringsbyråns avdelning för statens arbetare fördes. Omläggningen bedömdes med

giva en minskning av personalstyrkan med 92 befattningshavare. Förändringarna skulle i princip genomföras den 1 januari 1951; under avlöningsanslaget anvisades emellertid ett engångsbelopp av 60 000 kronor för att möjliggöra en smidig övergång till den nya ordningen.

Riksförsäkringsanstalten har nu fortsatt sin organisationsöversyn genom att granska återstoden av andra skaderegleringsbyrån (livränteavdelningen) samt administrativa byrån.

Å andra skaderegleringsbyrån skall personalen enligt riksförsäkringsanstaltens förslag minskas med 8,5 befattningshavare; samtidigt beräknas tiden för livränteärendenas behandling komma att i icke obetydlig mån reduceras. Förkortningen av handläggningstiden skall möjliggöras bl. a. genom att den tjänsteman som utrett ärendet i regel också skall fatta beslut i detsamma. På grund härav föreslår anstalten, att antalet högre befattningar å byrån ökas genom inrättande av en befattning som byrådirektör i Ca 31 och en befattning som förste byråsekreterare i Ca 29; dessutom föreslås, att en befattning som förste byråsekreterare i Ca 27 uppflyttas till Ca 29. Då samtidigt två amanuenser (byråsekreterare) kunna indragas, uppkommer icke genom denna anordning någon ökning av personalstyrkan.

Beträffande övrig personal har riksförsäkringsanstalten föreslagit dels utbyte av en kontorsskrivare i Ce 19 och ett biträde i reglerad befordringsgång mot en förste kontorsskrivare i Ca 21 resp. en kontorist i Ca 13 och dels indragning av vissa tjänster.

Då de av riksförsäkringsanstalten framlagda förslagen beträffande andra skaderegleringsbyrån synas väl ägnade att läggas till grund för en omorganisation av byrån, vill jag tillstyrka desamma. I likhet med vad som skedde vid 1950 års omorganisation böra dock de nya tjänsterna placeras å extra ordinarie stat i avvaktan på dels erfarenhet av den nya organisationen och dels prövning av löneställningen genom 1949 års tjänsteförteckningskommitté resp. 1947 års biträdesutredning. Vid sådant förhållande bör följande personal föras på övergångsstat, nämligen 1 förste byråsekreterare i Ca 27 och 1 kontorsbiträde i Ca 8. Besparingen genom den föreslagna omläggningen inom andra skaderegleringsbyrån kan beräknas till ca 37 000 kronor.

För administrativa byråns vidkommande har riksförsäkringsanstalten föreslagit dels en minskning av personalstyrkan med 3,5 befattningshavare och dels utbyte av en amanuens å rättsavdelningen mot en kontorsskrivare i Ce 19. I dessa delar biträder jag anstaltens förslag.

Även i fråga om administrativa byrån har anstalten därjämte föreslagit vissa könegradsuppflyttningar och utbyten av lägre tjänster mot högre sådana. Sålunda skall enligt förslaget å administrativa avdelningen inrättas en tjänst som förste byråsekreterare i Ca 29 mot att en tjänst i den reglerade befordringsgången för amanuenser (f. n. byråsekreterare i Ce 24) indrages. Förslaget har motiverats med att den för administrativa avdelningen avsedda förste byråsekreterartjänsten nära nog helt tages i anspråk för organisationsfrågor inom anstalten och att byråchefen därför saknar biträde av en förste

byråsekreterare för handläggning av allmänna administrativa ärenden. Jag finner för min del en förstärkning av avdelningen motiverad, i vart fall under nu pågående omorganisationsarbete. Frågan huruvida en permanent förstärkning är erforderlig torde icke böra avgöras förrän organisationsarbetet i sin helhet slutförts och det är möjligt att bedöma i vilken utsträckning den nuvarande förste byråsekreterartjänsten därefter kan utnyttjas för allmänt administrativa ärenden. Jag föreslår därför, att å avdelningen meddelas ett vikariatslöneförordnande att tills vidare bestrida göromål, vilka eljest ankomma på förste byråsekreterare i 27 lönegraden.

Å rättsavdelningen skall enligt riksförsäkringsanstaltens förslag ombudsmannen uppflyttas från Ca 29 till Ca 31 och vidare skola två tjänster i den reglerade befordringsgången för amanuenser (f. n. byråsekreterare i Ce 24) utbytas mot två förste byråsekreterartjänster i Ca 29 resp. Ca 27. Statskontoret har icke haft annat att erinra än att förste byråsekreterartjänsterna icke borde placeras högre än i 27 lönegraden. Statens lönenämnd har framhållit, att frågan om ombudsmännens lönegradsplacering är föremål för tjänsteförteckningskommitténs prövning; det föreslagna utbytet av byråsekreterartjänsterna har nämnden icke kunnat biträda. Då nu avdelningens organisation genomgått och i samband därmed en amanuens tjänst utbytt mot en kontorsskrivarbefattning, bör enligt min mening en av amanuens-(byråsekreterar-)befattningarna utbytas mot en förste byråsekreterartjänst i Ce 27. Ombudsmannens arbetsuppgifter och tjänsteansvar synas motivera en högre löneställning än i 29 lönegraden. Enligt vad jag inhämtat möter ur tjänsteförteckningskommitténs synpunkter icke hinder mot att ombudsmannen placeras som byrådirektör. Jag biträder riksförsäkringsanstaltens förslag att den för ombudsmannen avsedda förste byråsekreterarbefattningen i Ca 29 utbytes mot en tjänst som byrådirektör och ombudsman. Den nya byrådirektörstjänsten bör dock, i likhet med övriga här föreslagna nya tjänster hos anstalten, tills vidare placeras å extra ordinarie stat. Ombudsmannens nuvarande tjänst bör därför föras på övergångsstat.

Prövningen av frågan om andra lönegradsuppflyttningar och tjänsteutbyten inom administrativa byrån än dem jag här tillstyrkt bör anstå i avvaktan på resultatet av tjänsteförteckningsrevisionen och biträdesutredningen. Besparingen inom administrativa byrån kommer vid bifall till mina här framlagda förslag att uppgå till ca 19 000 kronor.

Frågan om utbyte av ett vikariatslöneförordnande å tredje skaderegleringsbyrån mot en förste byråsekreterartjänst i Ca 27 bör anstå till dess personalbehovet å denna byrå närmare granskats vid den fortsatta översynen av riksförsäkringsanstaltens organisation.

För övergångsanordningar i samband med 1950 års omorganisation erhöll riksförsäkringsanstalten ett särskilt belopp av 60 000 kronor. Anstalten har för nästa budgetår beräknat ett behov av 30 000 kronor för att täcka övergångskostnader i samband med såväl den nya omorganisationen som 1950 års omorganisation. Enligt vad jag inhämtat torde den senare omorganisa-

tionen komma att vara genomförd före budgetårsskiftet. Meningen är emellertid att säkra medelsbehovet för den händelse anstalten under omlägnings-skedet finner jämkningar av organisationsplanen erforderliga på någon punkt; det förutsattes att eventuella förslag om ändring härutinnan skola inflyta i anstaltens anslagsskrivelse för budgetåret 1952/53. Jag har intet att erinra mot det av anstalten äskade beloppet. Jag anser därjämte att anstaltens beräkningar av medelsbehovet såväl vad beträffar minskningar i anledning av 1950 års omorganisation och företagen justering av ordinarieposten som öknin- garna på grund av reglerad befordringgång och löneklassuppflyttningar kunna godtagas.

Antalet kontorsbiträdestjänster i Ca 8 å ordinarie stat bör vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit ökas till 172.

Med hänvisning till vad som i årets statsverksproposition under För flera huvudtitlar gemensamma frågor anförts rörande personalen vid vissa maskin- anläggningar föreslår jag slutligen, att befattningen som värmeledningsskö- tare, tillika reparatör, av 1:a klass i Ca 12 utbytes mot en tjänst som maski- nist i Ca 13. Under anslaget bör ett belopp avdragas, motsvarande vad en för värmeledningsskötarens räkning anställd hjälp under eldningssäsongen uppburit, eller ca 3 300 kronor.

Vid bifall till av mig i det föregående avgivna förslag kan avlöningsan- slaget för nästa budgetår minskas med i runt tal 316 000 kronor.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 1 657 000 (—130 000) kronor;
arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 52 800 kronor;

avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 2 738 000 (—159 000) kronor;

rörligt tillägg 527 200 (—27 000) kronor.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten vidtaga de ändringar, som av mig an- givits;

b) fastställa följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstal- ten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	1 657 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	52 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 738 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	527 200
	Summa kronor 4 975 000;

c) till *Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar* för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 975 000 kronor.

2:o) **Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.**

	Anslag	Nettoutgift
1949/50	395 000	430 380
1950/51 (statsliggaren s. 344)	433 000	
1951/52 (förslag)	433 000	

Yrkanden.

Riksförsäkringsanstalten har (skr. 30/8 1950) hemställt om uppräknig av anslaget med 11 000 kronor.

1. Sjukvård m. m.	10 000
2. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder)	1 000
	Summa kronor 11 000

Motivering.

1. *Sjukvård m. m.* Utgift 1948/49 65 706, 1949/50 78 111; anslag 1950/51 45 000.

2. *Övriga utgifter.* Utgift 1948/49 7 199, 1949/50 8 044; anslag 1950/51 7 000.

Yttrande.

Statskontoret har intet annat att erinra än att anslagsposten till sjukvård m. m. i avvaktan på närmare erfarenhet bör upptagas med oförändrat belopp.

Departementschefen.

Under hänvisning till den höga belastningen å anslagsposten till sjukvård m. m. under budgetåret 1948/49 hemställde riksförsäkringsanstalten inför innevarande budgetår om uppräknig av denna post med 10 000 kronor. Med hänsyn till den relativt betydande personalminskning, som 1950 års omorganisation skulle medföra, medgavs emellertid ingen uppräknig av posten i fråga. Sedermera ha sjukvårdsutgifterna stigit än mer och synas nu tyda på att det f. n. anvisade beloppet, 45 000 kronor, knappast torde förslå även sedan personalminskningarna genomförts. Jag biträder därför riksförsäkringsanstaltens förslag om uppräknig av denna post med 10 000 kronor. Å andra sidan föreslår jag, att delposten till övriga expenser nedräknas med samma belopp.

Då jag icke biträder förslaget om uppräknig av anslagsposten till övriga utgifter, föreslår jag sålunda, att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader* för budgetåret 1951/52 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 433 000 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 43.

Med bifall till vad föredragande departementschefen under punkterna 1:o) och 2:o) med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olof Särnmark.